

సంగ్రహణాత్మక మదింపు - 2 - 2016 - 2017

సాంఘికశాస్త్రం
(తెలుగు మీడియం)

SET - I

తరగతి : 10 (పేపర్ 1)

మూల్యాంకనా సూత్రాలు

పార్టు - ఎ

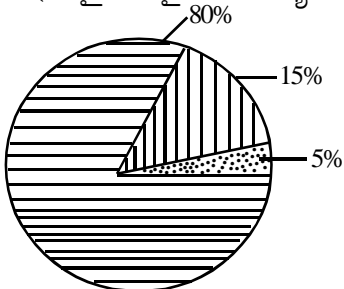
SECTION - I

1. 1. హోటళ్ళు, దుకాణాలు, వినోదం, ఆహారం, వ్యాపారం సమావేశ సదుపాయాలు
2. ట్రాఫిక్ సమస్యలు లేకుండా నగరంలోని సదుపాయాలు
3. సమావేశాల కోసం విమానాశ్రయంలోనే ప్రత్యేక స్థలాలు 1మా||
2. ఆర్థిక వ్యవస్థను మూడు రంగాలుగా విభజించవచ్చు. అవి
(1) ప్రాథమిక రంగం లేదా వ్యవసాయ, దాని అనుబంధ రంగాలు
(2) ద్వితీయ రంగం లేదా పరిశ్రమలు
(3) తృతీయ రంగం లేదా సేవారంగం 1మా||
3. ఇంకుడుగుంతల నిర్మాణం, నీటి కుంటలు, చెరువులలో పూడిక తీయించడం, వాటర్‌షెడ్ వధకం, అడవుల పెంపకం 1మా||
4. 1) పచ్చని చెట్లు ప్రగతికి మెట్లు
2) వృక్షోరక్షణ రక్షిత:
3) చెట్లను పెంచండి పర్యాటకవరణాన్ని కాపాడండి. 1మా||

SECTION - II

5. 1. పశ్చిమాసియా దేశాలలో చమురు బావులు ఎక్కువ.
2. వాటిలో పనిచేయడానికి నైపుణ్యం లేని కార్మికులు సరిపోతారు.
3. వీరు అధిక వేతనాలు, సౌకర్యాలు డిమాండ్ చెయ్యరు.
4. కాంట్రాక్టు పద్ధతిలో పనిచేస్తారు
5. సమస్యలను సృష్టించరు
6. ఆయిల్ రిఫైనరీలతో పాటు, భవన నిర్మాణాలు, రోడ్లువేయడం వంటి వాటికి వీరి అవసరం ఉంది.
7. ఇంకా ఇండ్లలో, ఆఫీసులలో పనివారుగా వీరు పనిచేస్తారు.
8. ఎక్కువమంది కార్మికులు తక్కువ వేతనానికి అందుబాటులో ఉంటారు.
(సరయైన ఏవైనా 4 వాక్యాలకు 2 మార్కులు)

6.

వలసల వర్గీకరణ పై చిత్రం

 దేశాల మధ్య వలస

 దేశంలో ఒక రాష్ట్రం నుంచి మరొక రాష్ట్రానికి

 రాష్ట్రంలోనే ఒక భాగం నుంచి ఇంకొక భాగానికి

7. 1. ఉచిత విద్య
2. అంగన్‌వాడి కేంద్రాలు
3. మధ్యాహ్న భోజనం
4. ఉపకార వేతనాలు
5. ఉచిత పుస్తకాలు
6. యూనిఫాం 2మా||
8. 1) భారతదేశం ఉత్తరార్ధగోళంలో ఉంది (అక్షాంశాలపరంగా)
2) భారతదేశం ఆసియాఖండంలో దక్షిణ భాగాన ఉంది.
3) భారతదేశం రేఖాంశాల పరంగా పూర్వార్ధ(తూర్పుఅర్ధ) గోళంలో ఉంది.
4) భారతదేశం మూడువైపులా సముద్ర నీటితో ఆవరింపబడి ఉంది. 2మా||
9. 1. ఉద్యోగ భద్రత
2. ప్రభుత్వం యొక్క నియమనిబంధనలను అనుసరించడం
3. మెరుగైన వైద్యసదుపాయాలు
4. సామాజిక భద్రత
5. ఖచ్చితమైన పనిగంటలు
6. సెలవులు, సెలవులలో వేతనం 2మా||

SECTION - III

- 10(ఎ) అవును నేను ఏకీభవిస్తాను. పట్టణాలకు ఉపాధికోసం, విద్యకోసం, మెరుగైన సౌకర్యాల కోసం ప్రజలు వలస వస్తున్నారు. ఫలితంగా అవకాశాలు పెరిగినా..... సమస్యలు పెరుగుతున్నాయి. అవి
- 1) గృహవసతి
 - 2) త్రాగునీరు కొరత
 - 3) మురుగునీరు నిర్వహణ
 - 4) కాలుష్యం
 - 5) ట్రాఫిక్ సమస్య
 - 6) పారిశుధ్య సమస్య
 - 7) అంటువ్యాధులు

లేదా

- (బి) 1) తీరప్రాంతాలు ప్రభావితం అవుతాయి.
2) ప్రజలు జీవనోపాధిని కోల్పోతారు.
3) పట్టణాలకు వలసలు పెరుగుతాయి
4) పట్టణాలలో మురికివాడలు పెరుగుతాయి.
5) వర్షపాతం రీతిలో మార్పులు వస్తాయి.
6) వరదలు, కరువులు ఎక్కువ అవుతాయి.
7) దీనివల్ల వ్యవసాయానికి నష్టం జరుగుతుంది.
8) ఆహార కొరత ఏర్పడుతుంది.
9) హిమాలయాల్లోని మంచు కరగడం వల్ల చేపలు పట్టేవాళ్ళ జీవనోపాధులు ప్రభావితం అవుతాయి. 4మా||

- 11.(ఎ) 1. మరణాల రేటు తగ్గడం
2. జననాల రేటు పెరగడం
3. వలసలు
4. మగపిల్లవాడికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం
5. బహుభార్యత్వం
6. ఆనకట్టలు నిర్మించి కరువుల నివారణ
7. వైద్యసదుపాయాలు అందుబాటు
8. గర్భిణి, తల్లిబిడ్డలకు ఆరోగ్య సేవలు
9. నిరక్షరాస్యత మరియు పేదరికం
10. కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమాలు విజయవంతం కాకపోవడం
11. బాల్యవివాహాల వల్ల అధిక ఫెర్టిలిటీ రేటు

4మా॥

లేదా

- (బి) అంతర్గత, అంతర్జాతీయ వలసల మధ్య పోలికలు
1. ప్రజలు వారి స్వస్థలాల నుండి ఇతరప్రాంతాలకు వెళతారు.
2. ఉపాధి అవకాశాల కోసం ఈవలసలు ఉంటాయి.
3. ఈ రెండు వలసలలోనూ కుటుంబ ఆర్థికస్థితి మెరుగుపడుతుంది.
4. సాంస్కృతిక మార్పుకి అవకాశం కలుగుతుంది.
అంతర్గత, అంతర్జాతీయ వలసల మధ్య భేదాలు (తేడాలు)

1. అంతర్గత వలస ఒకదేశంలోకి ప్రాంతాల మధ్య ప్రజలు వలస వెళతారు. కానీ అంతర్జాతీయ వలసలో ప్రజలు ఒక దేశం నుండి మరొక దేశానికి వలస వెళతారు.
2. అంతర్గత వలసలలో నైపుణ్యం లేని లేదా కొద్దిపాటి నైపుణ్యం ఉన్నవారు ఉంటారు. కానీ అంతర్జాతీయ వలసలలో వృత్తి నైపుణ్యం ఉన్నవారు ఎక్కువగా, తక్కువ నైపుణ్యం ఉన్నవారు కొద్దిమంది ఉంటారు.
3. వీరు ఎక్కువగా జీవనోపాధికోసం వెళ్ళినా అంతర్గత వలస వారికి తక్కువ ఆదాయం వస్తుంది. కానీ అంతర్జాతీయ వలసవారికి అధిక ఆదాయం వస్తుంది.
4. అంతర్జాతీయ వలసలలో మేధోవలస ఉంటుంది. కాని అంతర్గత వలసలలో ఈ సమస్య లేదు.

సూచన:- (పోలికలు $2 \times 1 = 2$ మార్కులు, తేడాలు $2 \times 1 = 2$ మార్కులు)

12.(ఎ) ఎ) జనసాంద్రత = $\frac{\text{జనాభా}}{\text{ఆ ప్రాంత వైశాల్యం}}$

- బి) పశ్చిమగోదావరి సి) వై.యస్.ఆర్. కడప డి) 384

లేదా

- (బి) ఎ) ఓషియానియం
బి) 9,746 మిలియన్లు
సి) 5,268 మిలియన్లు
డి) 1. బాల్య వివాహాలను నిరోధించడం, 2. బిడ్డకి బిడ్డకి మధ్య వ్యవధి ఉంచడం

13. (ఎ అండ్ బి) మ్యూప్ పాయింట్

పార్టు - బి

14(ఎ)	15(సి)	16(సి)	17(డి)	18(సి)	19(ఎ)	20(ఎ)
21(బి)	22(సి)	23(డి)	24(డి)	25(డి)	26(సి)	27(బి)
28(సి)	29(సి)	30(సి)	31(బి)	32(సి)	33(సి)	